

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

رِيَاضَى
اُولَى دَبَسْتَانَ

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

ریاضی اول دبستان - ۱۰۵
 سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
 دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
 احمد شاهورانی، علی ایرانمنش، محمد کاظم نائینی، محمد حسن بیژن زاده، محسن جمالی، سید جعفر شهاب‌زاده، امین باشی‌زاده، حسین روتساری، بهمن اصلاح‌پذیر، سید اصغر جوادی، ناهید بریری، سعید قریشی، مینو رحیمی، طبیه حمزه‌بیگی، سیمینه سادات میرمعینی و حمید عالیان (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
 خسرو داوودی، آرش رستگار و حمید عالیان (اعضای گروه تألیف) - محمد دانشگر (ویراستار)
 اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
 احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری و طراح جلد) - ندا عظیمی (طراح گرافیک و صفحه‌آرا) - حدیثه قربان، لیدا معتمد، ندا عظیمی و مجید ذاکری یونسی (تصویرگران) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - فاطمه باقری‌مهر، زهرا ایمانی‌نصر، زهرا رشیدی‌مقدم، حسین چراغی، فاطمه پژشکی، حمید ثابت کلاچاهی، راحله زادفتح‌اله (امور آماده‌سازی)

نام کتاب :
 پدیدآورنده :
 مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :
 شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :

مدیریت آماده‌سازی هنری :
 شناسه افزوده آماده‌سازی :

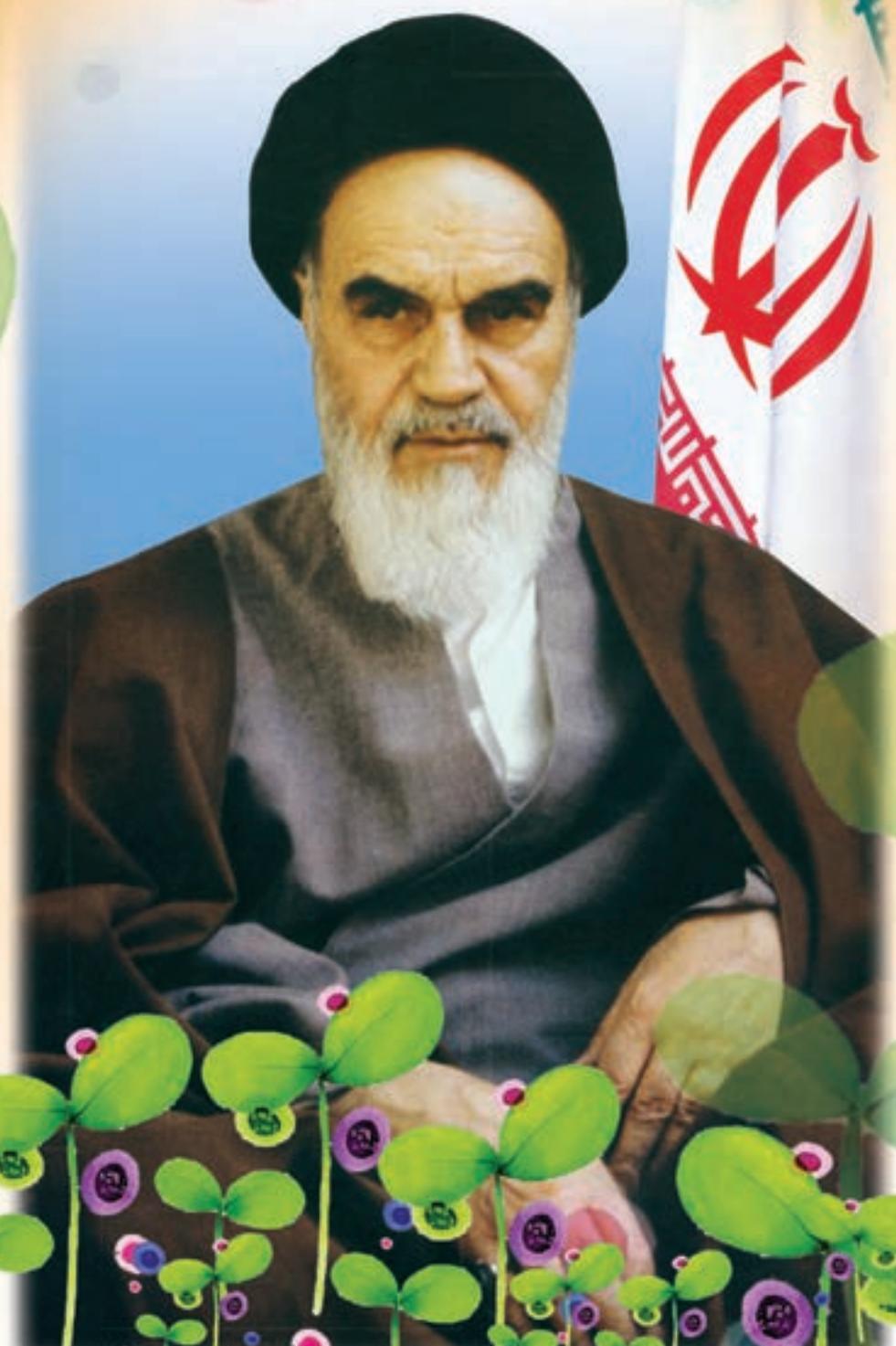
نشانی سازمان :
 ناشر :
 دورنگار : ۱۱۱۵۵ - ۷۷۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۴۹۷۹
 شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)
 چاپخانه :
 سال انتشار و نوبت چاپ :

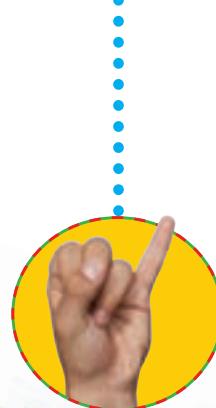
تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
 تلفن : ۰۹۱۶۱-۹۸۸۳۱۱۶، دورنگار : ۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
 شرکت افست : تهران - کیلومتر ۴ جاده آبعلی، پلاک ۸، تلفن : ۰۹۳-۷۷۳۹۰۹۳
 دورنگار : ۱۱۱۵۵ - ۷۷۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۴۹۷۹
 برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نتاپی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

امام مریبان

سخنی با همکاران

خداآوند را سپاس می‌گزاریم که به ما توفیق داد تا در جهت بهبود و بهسازی روش‌های آموزش ریاضی در دوره‌ی ابتدایی و همچنین دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده‌ی برنامه‌ی درسی ملی، با توجه به نیازهای دانش‌آموزان به تأثیر کتاب جدید ریاضی پایه‌ی اول همت گماریم.

در این کتاب تلاش شده است با روش‌های آموزشی جدید، دانش‌آموزان به فکر کردن ترغیب شوند و در یادگیری نقش فعال ایفا کنند. در عین حال مهارت‌هایی را بیاموزند که توانایی آنها را در حل مسئله تقویت می‌کند. در این کتاب نگاه ما به ریاضیات چند جنبه‌ی متفاوت دارد. از طرفی ریاضیات یک هنر است که باید از لحاظ زیبایی‌شناسی و حقیقت‌نمایی ارزش‌های نهفته‌ی خود را آشکار سازد. از طرف دیگر، این درس ابزاری در خدمت بشر است که در تمام علوم بشری کاربرد و حضوری تعیین کننده دارد. همچنین ریاضیات مقدمه‌ای است برای آموزش مجرّدات که الهیات را به یاد می‌آورد و به معارف عالم بالا شباهت دارد. آموزش ریاضیات نه تنها اهرمی مؤثر برای رشد تفکر است؛ بلکه وسیله‌ای برای تعالی انسان از طریق ساختارهای شناختی و معرفتی اوست که البته بدون تکیه بر معارف الهی و علوم توحیدی میسر نخواهد شد.

سخنی دربارهٔ دانش آموزان

درس ریاضیات باید برای دانش آموز شادی بخش و لذت‌آور باشد و به وسیله‌ی آن احساس خوبی از توانایی‌های خود و دیگران به دانش آموز دست دهد. به دانش آموزان نشان دهد با همه‌ی تفاوت‌ها و اختلاف‌هایی که دارند، می‌توانند در کنار هم باشند و برای هم‌دیگر احترام فائل باشند. دانش آموزان هم مسئولیت پذیرند و هم به دیگران، وقتی به کمک نیاز دارند، کمک و برای رسیدن به یک هدف مشترک همکاری کنند. با یکدیگر با صداقت رفتار نمایند و سادگی را پیشه‌ی خود سازند.

سخنی با والدین

پیشینه‌ی فکری و مهارت‌هایی که در ذهن دانش آموزان نهادینه شده، اجازه نمی‌دهد نظام آموزشی یکسانی که دانش آموزان با آن مواجه‌اند، ساختارهای شناختی یکسانی را به دست دهد. ذهن دانش آموزان مانند گل‌های رنگارنگی‌اند که از یک آب و خاک و خورشید بهره گرفته‌اند اما با یکدیگر در رنگ و بو تفاوت دارند و در برابر نظام یکسان آموزشی مهارت‌های مختلفی را کسب می‌کنند. این تنوع در زمینه‌های یادگیری دانش آموزان را می‌توان در سبک‌های یادگیری و ساختار انسان شناختی آنها خلاصه کرد.

جهت اطّلاع شما والدین محترم در هر صفحه‌ی کتاب توصیه‌ها و راهنمایی‌هایی نوشته شده است تا در صورتی که تمایل دارید فعالیت‌های یادگیری ریاضی فرزند خود را در منزل دنبال کنید؛ از این‌رو، تأکید می‌شود صرفاً در چارچوب توصیه شده اقدام نمایید.

توصیه‌هایی برای تدریس کتاب

۱- این کتاب ۲۵ بخش است. هر بخش با یک لوحه‌ی تصویری که دربرگیرنده‌ی مفاهیم کلی آن بخش است، آغاز می‌شود. به این ترتیب که هر بخش با نگاه کل به جزء شروع و تدریس هر صفحه با مراجعه به صفحه‌ی لوحه‌ی ذی‌ربط آغاز می‌گردد.

۲- تدریس هر صفحه را با استفاده از ابزار و اشیای ملموس شروع کنید؛ پس از آنکه مفهوم به قدر کفايت توسيط دانشآموزان تجربه شد، به صفحات کتاب درسی رجوع کنید.

۳- به سبک‌های مختلف یادگیری داشت آموزان توجه داشته باشید. در این کتاب تلاش شده است که برای سبک‌های متفاوت، فعالیت‌های گوناگون گنجانده شود اما به دسته‌بندی کردن داشت آموزان براساس سبک‌های یادگیری نیازی نیست و انجام فعالیت‌های پیش‌بینی شده کفايت می‌کند.

۴- در پایین هر صفحه توصیه‌هایی برای معلم و والدین به صورت کوتاه آمده است تا آموزگاران محترم و اولیای گرامی با اطلاع بیشتر با فرزند خود تعامل کنند، اما توصیه می‌شود کتاب راهنمای تدریس جهت کسب اطلاعات کامل‌تر و دقیق‌تر مطالعه شود.

۵- با توجه به مطالب ذکر شده در راهنمای تدریس و همچنین تجربه‌های عملی آموزگاران محترم امکان تشخیص سبک‌های مختلف یادگیری وجود دارد و به برگزاری آزمون برای جداسازی نیازی نیست.

۶- همه‌ی داشت آموزان به طور هم‌زمان به مهارت لازم در انجام یک فعالیت نمی‌رسند؛ بنابر این نباید فرصت یادگیری را از آنها سلب کرد و برای رسیدن به هدف نهایی باید به قدر کفايت صبور باشیم.

۷- نماد کلاس ( ) توصیه برای آموزش بهتر مفاهیم توسيط معلمان است.

۸- نماد خانه ( ) توصیه برای والدین جهت تعمیق‌بخشی به مفاهیم است.

۹- در بعضی از صفحات کتاب دو هدف در نظر گرفته شده است. هدف اول که مرتبط با فعالیت اول است با نماد ( ) و فعالیت دوم با نماد ( ) مشخص شده است.

